

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการที่แตกต่างกันมีจุดหมายไม่เหมือนกันแต่กระบวนการทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเมื่อนำแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) มาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสมจะช่วยให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนตำบล หนองจอกสามารถกำกับดูแล ทบทวน และพัฒนางาน พัฒนาท้องถิ่นตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดทำกิจกรรมสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกประกาศใช้ ประกอบด้วยการจัดทำหรือทบทวน การเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลง และการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการติดตามโครงการ กิจกรรม งาน หรือครุภัณฑ์บริการสาธารณะที่นำไปจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม การใช้จ่ายเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือเงินอื่นใดที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะและเป็นการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายตามแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก จึงเป็นการติดตามผลที่ให้ความสำคัญ ดังนี้

๑) ผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงาน โครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกที่ดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

๒) ผลการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ตรวจสอบดูว่าแผนงาน โครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อการพัฒนาได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร

๓) ผลการดำเนินงาน ตรวจสอบดูว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการตามแผนงานและโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๔) สิ่งที่ได้รับหรือผลที่ได้รับจริงจากการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ระดับต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมุ่งค้นหาแผนงาน โครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าสิ่งใดควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาท้องถิ่นหรือศึกษาระหว่างดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นว่ามีปัญหาใดควรปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำเนินการเป็นเพราะเหตุใด เกิดปัญหาจากเรื่องใด จึงได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑) เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก และการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างหนึ่งที่จะช่วยตอบสนองภารกิจตามหน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก รวมทั้ง ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒) เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมงานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดให้บริการสาธารณะหรือการจัดทำกิจกรรมสาธารณะ หรือการยกเลิกโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดทำกิจกรรมสาธารณะ ทั้งที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก

๔) เพื่อทราบถึงสถานภาพการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม การใช้จ่ายเงินสะสม การใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจรวมถึงการโอนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณด้วย

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

๓.๑ ระเบียบและหนังสือกระทรวงมหาดไทย

๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่า คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๓๘๖๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดไว้ใน ๕. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามข้อ ๒๙(๓) และข้อ ๓๐(๕) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปีนั้น กรอระยะเวลาดังกล่าวให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ สภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นสามารถประชุมเพื่อรับทราบและพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม

๓) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๑๒๓๙ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้กำหนดไว้ใน ๑๔.๑ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ ประกอบด้วย การจัดทำหรือทบทวน การเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการติดตามโครงการ กิจกรรม งาน หรือครุภัณฑ์บริการสาธารณะที่นำไปจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม การใช้จ่ายเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือเงินอื่นใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและเป็นการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายตามแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้กำหนดไว้ใน ๑๔.๒ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้รับรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วให้ตรวจสอบและมีความเห็นแล้วจัดทำเป็นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีจะต้องปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันลงนามประกาศหรือนับแต่วันให้ความเห็นดังกล่าว

ได้กำหนดไว้ใน ๑๔.๓ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีแล้วให้เสนอเป็นญัตติต่อประธานสภาท้องถิ่น เพื่อให้ประธานสภาท้องถิ่นได้บรรจุในวาระการประชุมสภาท้องถิ่นเป็นการรับทราบซึ่งอาจดำเนินการในสมัยประชุมสามัญหรือสมัยวิสามัญก็ได้ สมาชิกสภาท้องถิ่นอาจสอบถามอภิปราย เสนอความเห็น ตั้งข้อสังเกตในการประชุมสภาท้องถิ่นได้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอธิบาย ชี้แจง ตอบข้อซักถามการอภิปรายของสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ตามที่ประธานสภาท้องถิ่นได้อนุญาต

เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ก็ถือว่าดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙

๓.๒ การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกคัดเลือก จำนวน ๓ คน ได้แก่

- นายสมชาติ วิริยะ สมาชิกสภา อบต.หนองจอก หมู่ที่ ๑
- นางอรรพรรณ สุกุลหาสวรรค์ สมาชิกสภา อบต.หนองจอก หมู่ที่ ๒
- นายนบ จงสี สมาชิกสภา อบต.หนองจอก หมู่ที่ ๑๓

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน ได้แก่

- นายชโลม สุกมาก
- นางสาวณัฐนิชา บุญคง

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกคัดเลือก จำนวน ๒ คน ได้แก่

- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวหรือผู้แทน
- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเกตุนหรือผู้แทน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน ได้แก่

- นางสาววนิดา เหลืองประภาศิริ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาราชการแทน หัวหน้าสำนักปลัด
- นางเนาวรัตน์ นิมนุช ผู้อำนวยการกองการศึกษา

๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกคัดเลือก จำนวน ๒ คน ได้แก่

- ส.อ.ประสงค์ สระสำอาง
- นายพัลลภ ศิลปศร

ประธานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ได้แก่ นายสมชาติ วิริยะ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก หมู่ที่ ๑ บ้านคลองสายหนึ่ง

เลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ได้แก่ นางสาววนิดา เหลืองประภาศิริ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัด

๓.๓ ขั้นตอนการรายงานผล

ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๑๒๓๙ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

มีขั้นตอนการรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการรายงานผล ดังนี้

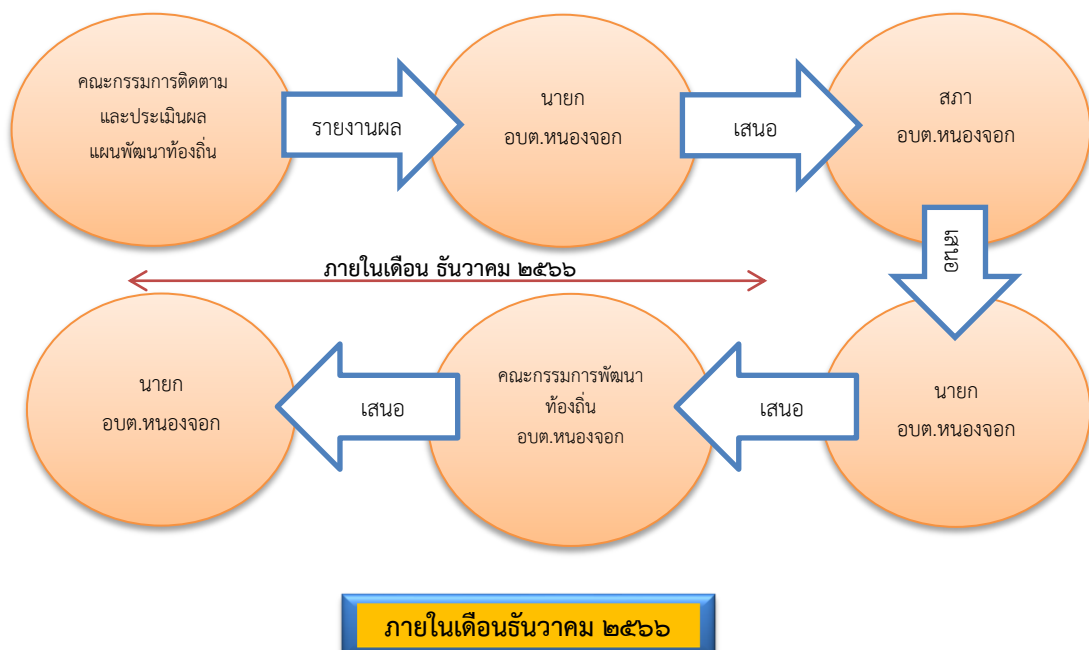
๑) ขั้นตอนที่ ๑ เสนอผลต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอก เพื่อประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖

๒) ขั้นตอนที่ ๒ นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอกเสนอ/ยื่นญัตติต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก เพื่อให้ประธานสภาได้นำบรรจุเป็นระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกได้ตั้งข้อสังเกต เสนอความเห็นและรับทราบในที่สุด

๓) ขั้นตอนที่ ๓ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกเมื่อได้รับทราบหรือได้เสนอความเห็นแล้ว ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกจะได้ส่งความเห็นนั้นให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอก โดยเร็วหรืออย่างช้าเกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกรับทราบ

๔) ขั้นตอนที่ ๔ เมื่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอกได้รับทราบจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกแล้ว นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอกจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก เพื่อนำผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งความเห็นของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกรับทราบ เพื่อนำไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข วิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก อาจดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ทุกขั้นตอนนี้ก็ได้ หรือนายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองจอกประกาศผลภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ก็ได้ ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก หรืออาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ หรือภายหลังเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ทั้งนี้ จะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ประกาศรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

๔.๑ ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑) ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒. เครื่องมือ

๓. กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๒) วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่

๑. การออกแบบติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒. โดยการสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกเป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการของประชาชน สภาพพื้นที่ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

๔.๒ เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก เป็นสิ่งของวัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผล รวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ มาตราส่วนประมาณค่าและวิธีการ แบบต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น เป็นต้น และ/หรือโดยการสร้างเครื่องการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานแบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่/พื้นที่ดำเนินการจริง (ภาคสนาม) ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๔.๓ บทสรุปการประเมินผลที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกจะดำเนินการ

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ประการที่หนึ่งอยู่ภายใต้การกำหนดจุดมุ่งหมายว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกประเมินผลไปทำไม ประการที่สอง กำหนดสิ่งที่จะประเมินผลว่า จะประเมินผลจากอะไร ประการที่สาม จะใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และประการที่สี่ จะระมัดระวังความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น โดยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ดังนี้

- ๑) การสังเกต โดยวิธีการเข้าไปร่วมกิจกรรมนั้น ๆ และไม่เข้าร่วมกิจกรรมแต่สังเกตจากภายนอก
- ๒) การบันทึกข้อมูล ใช้แบบบันทึกความรู้สึก บันทึกความคิด บันทึกของผู้เกี่ยวข้อง
- ๓) การสัมภาษณ์ โดยตั้งเป้าหมาย เตรียมคำถามสำหรับการคุยไว้ล่วงหน้า เพื่อค้นหาความจริงและความคิดเห็นที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย
- ๔) แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด ไม่กำหนดคำตอบไว้ และแบบสอบถามแบบปลายปิด โดยกำหนดคำถามและคำตอบที่สร้างขึ้นจากการคาดการณ์ล่วงหน้า
- ๕) แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือในการวัดผลความรู้และความเข้าใจ ต่อประเด็นการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรม อาจเป็นการทดสอบด้วยการเขียนหรือลงมือปฏิบัติก็ได้ หรือทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนการส่งเสริมอาชีพ การสร้างรายได้ การให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประโยชน์ที่สำคัญคือการนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก จึงแยกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

๕.๑ ได้ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ครุภัณฑ์ที่จัดทำบริการสาธารณะและจัดทำกิจกรรมสาธารณะซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๕.๒ ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาให้สามารถแก้ไขได้ตรงเป้าหมายอย่างทันท่วงที ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๕.๓ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่า ไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลา งบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๕.๔ สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ

๕.๕ กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ กระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียด เนื้อหา ข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๕.๖ ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกแต่ละคน แต่ละสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก

๕.๗ เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบว่า “วิสัยทัศน์” ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกที่กำหนดไว้ นั้นได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือบรรลุผลตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และมีความสอดคล้องกับการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นอย่างไรในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุผลสำเร็จ

๕.๘ ทำให้เห็นภาพรวมในการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ Sustainable Development Goals : SDGs (การพัฒนาที่ยั่งยืน) ยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำขึ้น